

landet rundt :

Vi synes det er hyggelig å presentere de forskjellige foreninger. Oppfordring er gått ut til alle våre lokallag om å lage et oppsett, presentere seg selv. Bortsett fra at Hedemarken Geologiforening har laget en utmerket brosjyre om seg selv og sine aktiviteter, finner vi det riktigst å starte med disse. Vi gjengir også det hyggelige skrevet fra Nashoug, vi synes det gir et informativt bilde av aktiviteten i Mjøsbyene...

Vi håper at de øvrige er like flinke til å følge på, og presenterer seg selv og sine aktiviteter.

Red.

HVA ER HEDEMARKEN GEOLOGI-FORENING?

Det er en forening som på amatør-basis søker

- å spre kjennskap til og kunnskap om de geologiske prosesser som har formet landskapet her på Hedemarken.
- å gjøre våre medlemmer kjent med de fossiler, mineraler og bergarter som preger vårt distrikt.

HVEM ER MEDLEMMER AV HEDEMARKEN GEOLOGIFORENING?

Av våre 80—90 medlemmer, er ca. 15—20 skoleelever og studenter, de øvrige er voksne fra ulike miljøer, med ulik bakgrunn, men med en felles interesse — «steiner».

HVOR KOMMER MEDLEMMENE FRA?

Våre medlemmer kommer fra Lillehammer i nord til Espå i sør, fra Elverum i øst til Nes i vest, men med et naturlig tyngdepunkt i Hamar-regionen.

NÅR HAR VI MØTER?

Vi møtes som regel en gang i måneden i utesesongen, vanligvis på søndager. Da oppsøker vi en eller flere lokaliteter der vi hamrer stein i håp om å finne DET eksemplar som får ellers sindige hedemarkinger i ekstase. Selv om vi er ute etter steiner, trenger vi også brød, og praten rundt kaffekoppen er et verdifullt innslag på våre turer. I innesesongen samles vi som oftest på Nydalen Ungdomsskole til kursvirksomhet, foredrag og kåserier om geologiske emner.

SLIK GJØR VI — PÅ HEDEMARKEN

HVORFOR TRENGER VI EN GEOLOGISK FORENING PÅ HEDEMARKEN?

Hedemarken er et av de klassiske områder i Norge når det gjelder geologiske forhold og dette mener vi flest mulig hedemarkinger bør bli kjent med. Dessuten mener vi at en del geologisk kunnskap er med på å gi oss en rikere naturopplevelse.

HVORDAN KAN DU BLI MEDLEM?

Betale kr. 20,— eller kr. 5,— for skoleelever til vår forening, postgirokonto 3654613.

STYRETS SAMMENSETNING:

Formann: Ole Nashoug, Vang
Nestformann: Ellen Marie Gjerdrum, Stange
Sekretær: Mette-Gun Justås, Hamar
Kasserer: Alf Segbø, Brumunddal
Materialforvalter: Ove Haug, Hamar
Styremedlem: Gerd Herigstad, Nes
Carl Einar Sjøgren, Vang

Dette blir i all hast noen få ord fra oss her på Hedemarken.

La meg først beklage at ingen fra vår forening hadde tid og anledning til å delta på geologiseminarene på Evje og Lom (hos T. Garmo). Årsaken ligger i Hamar-Marten. Ikke så at det er TIVO-LLIET som trekker oss amatørgeologer, men oppbyggingen av foreningens geologistand på «Marten» har krevd mye tid. Vi har her på en enkel måte forsøkt å fremstille Hedemarkens geologi gjennom 1200 mill. år ved hjelp av plansjer, billedserier, geologimodell og steinsamlinger. En positiv omtale av vår stand i pressen har ført til stor tilstrømning av lokalbefolkningen (ikke minst fra distriktets lærere). Vår utstilling skal nå foreviges på «slides» slik at den kan komme distriktets skoler til nytte. Denne publisering er jo i samsvar med foreningens formålsparagraf, som innebærer å spre opplysninger og kunnskap

om de geologiske forhold som har formet landskapet her på Hedemarken.

Vår utstilling kommer trolig til å bli plassert på en av byens skoler hvor den kan bli tilgjengelig for geologi-interesserte i hele vinter.

Dette ble vel kanskje *vel mye* skryt av oss selv. Hva så med vår øvrige tur og møteaktiviteter fremover? Høstens møteprogram bærer preg av kvartærgeologi og landskapstolkning.

En utferd er lagt til gamle strandlinjer og smeltevannselver i Løten.

Innemøtene vil bli viet teoretisk kvartærgeologi og grunnvann.

Tiden tillater ikke mer, så takk for denne gang.

O. N.

OSLO GJØR FREMSKRITT

Også Oslo-foreningen er aktiv. La oss først presentere hovedkvinnen, *formann Anne Spilsberg*, Sigrid Undsets vei 1, Oslo 6. Tlf. 27 66 46. Og postadressen er:

Oslo og omegn Geologiforening,
Postboks 3688, Gamlebyen, Oslo 1.

Av aktiviteter i høst nevnes weekenturen til Bamble, tur til Modum, besøk på Landfall, Myrseter, og fremfor alt: den 27. oktober blir det tur til GULLVERKET PÅ EIDSVOLD, med avreise fra Østbanen (parkeringsplassen ved sjøsiden), klokken 09.00!

Platous gate

Arbeidet med lokalene i Platous gate 29 er kommet så langt at Osloforeningen har satt i gang kursvirksomhet sånn småningom. Man har forsøkt seg med tre studiesirkler, nemlig Elementær kjemi, v/ Harald Folvik og Berit Grøttum, «Hvordan samle mineraler og behandle

dem», v/ Erling Kamphaug og Freddy Egsæther, samt «Geologi for begynnere», v/ Anne Spilsberg. Det siste kurset startet torsdag 17. oktober. Alle studiesirkler koster 50 kroner, pluss eventuelt studiemateriell.

Av andre aktiviteter nevnes kurs i sølvarbeid, med Kari Mette Vollen som leder. Prisen for dette er 100 kroner, samt materialer og eventuell leie av redskap. Oslogruppen arbeider også med planer om å starte en slipegruppe.

Oslogruppen håper at lokalene i Platous gate kan bli et samlingssted for alle «Steingale» som besøker Oslo.

Møter

Her følger oversikten over Oslogruppenes høstmøter. Alle møtene holdes i Nordengården, hjørnet Karl Johans gate /Akersgaten, og starter kl. 18.30. DØREN ER APEN FRA KL. 18.15 til 18.45.

Onsdag 23/10: De fleste leste vel serien «Norge blir til — Norges geologiske historie» i A-magasinet i vår. Vi har vært så heldig å få mannen bak serien, professor Steinar Skjeseth, til å holde foredrag med lysbilder.

Onsdag 20/11 Skal vi igjen få høre Torgeir Garmo. Vi som har hørt ham før, vet at vi har noe å glede oss til. Han kaller kåseriet sitt: «Vandring i steinverden».

Onsdag 11/12: Hyggetreff — Auksjon. Tor Belstad: Lysbilder — vår- og høsturer.

22/1-75: Årsmøte.

På alle møtene blir det høve til å bytte stein. En kaffekopp skal vi også ta oss tid til.

Styret.

RÅSTEN FOR SLIPING
FASETTERTE STENER - MINERALER
PLASTETUIER FOR MINERALER
DIAMANTSAGBLADER - SLIPESKIVER M. M.

"GLOSSARY OF MINERAL SPECIES"

"SLIPA STENAR"

Prisliste på forespørsel.

OVERGANGER:

(sekundær - fra s. 13)

Det er for mange faktorer som spiller inn når det gjelder å få dannet mineraler som hexahydratt og epsomitt. Blant de viktigste er temperatur, vanntilsiig (med oppløste stoffer) og fordampning. Det er derfor bare et spill av tilfeldigheter at slike mineraler blir dannet i Norge.

LITTERATUR

- G. Raade (1971): On natrojarosite in Norway. N.G.T. '1 (1971) s. 195-197.
Th. Scheerer (1838): Ueber die Producte, welche bei der Verwitterung des Schwefelkieses in der Natur gebildet werden.
Pogg. Ann. 45 (1838) s. 188-192.

Alf Olav Larsen

VESTFOLD-NYTT:

Vestfold Geologiforening arrangerte tur for medlemmene til Bamble søndag 30. juni. Det var god oppslutning om turen som foregikk i privatbiler. Godt vær hadde man også. Man besøkte først solstenbruddet hos Olav Bjordam. Derefter så man på et amfibolitt-stenbrudd ved Hullvann. Her var det store sluffer massiv rød granat (pyrop — almandin). Ødegården Verk fikk også visitt. Her fantes det omvandlet enstatitt-krystaller, ilmenitt, apatitt, flogopit og rutil med mere.

Jeg fikk anledning til å se utkastet og lese råsatsen til mesteparten av dette nummeret av NAGS-NYTT som du nå sitter med i hånden.

På bakgrunn av dette har jeg lyst til å gi vår nye redaktør honnør for det produkt hun presenterer og en ros for det arbeide hun har nedlagt. Du er også sikkert enig i at det fortjener hun. Både med valg av stoff og selve redigeringen. Jeg er ikke et øyeblikk i tvil om at det hele er kommet i rette hender og at vi får et tidsskrift vi lenge har savnet.

Fin-fin start, Turid — lykke til videre.

Johnny Dalene

15

(skal utlendinger:)

Dons fant Kari Borgens opplysning om tyskere som kjørte bort to tonn stein på lastebil, en konkret opplysning, ytterst betenkelig, og henstilte til alle å gi direkte underretning dersom man kommer over slike konkrete tilfeller.

Det ble hevdet at det kan være fin PR

å åpne adgang for utenlandske medlemmer i foreningene. Men Kari Borgen satte vel tingene i et ganske riktig lys med sin replikk: «La oss beholde samlerleden over landegrensene. Utlendingene kan plukke så meget stein de vil, uten å være medlemmer»...

Red.

(Mere vern - fra side 14)

Kommer Geologisk Museum sterkt inn i bildet, spesielt på opplysningssektoren. Hvis de da er interessert i dette, noe jeg har inntrykk av at de har vært hitil, og fortsatt håper de er.

Jeg går ut fra det er masse forskjellige meninger ute og går her. Hold dem for all del ikke for deg selv, men del dem med oss andre i bladets spalter. Redaktrisen er mer enn glad for stoff!

Skien, 11. 09. 74

Da det har vist seg å være stor interesse for Eldjarns artikkel om mineralvern, vil vi ta den med i et par nummer framover.

MINERALSAMLING ER NATURVERN -

av Knut Eldjarn

Med utgangspunkt i konservator Dons kronikk i Aftenposten med etterfølgende foredrag på årsmøtet i Oslo Geologiforening, er det påbegynt en debatt her i bladet om betydningen av å verne om våre mineralforekomster. Selv var jeg dessverre av geografiske grunner forhindret fra å høre konservator Dons foredrag i Oslo, men jeg kan gi min tilslutning til de fleste av de synspunkter som kom fram i kronikken i Aftenposten. Det synes imidlertid å være behov for en bre-

(forts. siste side)